

آموزش MATLAB با PDE

مؤلف:

مهندس آیت حقی کاکاوند

انتشارات بیشه

سرشناسه	- ۱۳۶۴ : حقی کاکاوند، آیت
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش PDE با MATLAB / مولف آیت حقی کاکاوند.
مشخصات نشر	: تهران: نشر بیشه: اندیشه فاضل، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهري	: ۱۵۸ ص: مصور، نمودار.
شابك	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۸۷-۲۴-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: متلب/MATLAB
موضوع	: معادله‌های دیفرانسیل جزئی/داده پردازی
موضوع	: Differential equations, Partial
موضوع	: Differential equations, Partial -- Data processing
ردہ بندی کنگره	: QA۳۷Y
ردہ بندی دیوبی	: ۵۱۵/۳۵۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۸۰۰۸۰

مرکز پخش: انتشارات اندیشه فاضل

www.bisheh-fazel.ir

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، ابتدای خیابان روانمهر، کوچه دولتشاهی

پلاک ۱ واحد ۴ تلفن: ۰۹۱۲۱۹۷۹۹۷۰ - ۶۶۹۵۴۰ ۱۸ - ۶۶۹۶۳۷۹۵

آموزش MATLAB با PDE

مؤلف	مهندس آیت حقی کاکاوند
ناشر	بیشه
ناشر همکار	اندیشه فاضل
نوبت چاپ	۱۴۰۳- دوم
شمارگان	۵۰۰- نسخه
قیمت	۱۸۰۰۰- تومان
شابك	۹۷۸-۶۰۰-۷۵۸۷-۲۴- ۹

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

هرگونه کپی برداری و تهیه جزوی از متن کتاب، استفاده از طرح روی جلد و عنوان کتاب جرم است
و متخلفان طبق قانون حمایت از حقوق مولعان، مصنفات و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند

فهرست مطالب

۱.....	فصل اول-معادلات دیفرانسیل پارهای (جزئی)
۱.....	۱ ساختار معادلات دیفرانسیل پارهای
۲.....	۱-۱ مفهوم حرکت یک معادلات دیفرانسیل پارهای در دو جهت
۲.....	۱-۲ معادله ریسمان مرتعش
۳.....	۱-۳ گسسته سازی کامل
۳.....	۱-۳-۱ روش تفاضل متناهی (FDM)
۴.....	۱-۳-۲ حل عددی مسائل مقدار مرزی
۵.....	۱-۳-۳ روش تفاضلی مرتبه دوم
۷.....	برنامه متلب روش تفاضل متناهی
۱۱.....	۱-۳-۴ مسئله با دو نقطه شرط اولیه و مرزی
۱۳.....	برنامه متلب مسئله با دو نقطه شرط اولیه و مرزی
۱۵.....	فصل دوم-معادلات هذلولوی
۱۵.....	۱-۱ معادله پخش یک بعدی
۱۵.....	۱-۱-۱ مسئله انتقال
۱۶.....	برنامه متلب معادله مشخصه، معادله پخش
۱۹.....	۱-۱-۲ روش تفاضل متناهی برای حل معادله پخش
۱۹.....	۱-۱-۳ سازگاری معادله پخش

حل عددی معادلات دیفرانسیل پاره‌ای با

MATLAB

۴-۱-۲	پایداری	۲۰
۵-۱-۲	همگرایی معادله پخش	۲۲
برنامه متلب همگرایی روش تفاضل متناهی برای حل معادله پخش	۲۲	
۶-۱-۲	معادله موج دو بعدی	۲۵
۶-۱-۲-۱	نمایش هندسی حرکت موج با گره‌های مختلف	۲۵
برنامه متلب معادله موج دو بعدی	۲۵	
برنامه متلب حل معادله موج دو بعدی با روش تفاضل متناهی	۲۷	
۷-۱-۲	روش جست قورباغه‌ای	۳۲
۷-۱-۲-۱	پایداری روش جست قورباغه‌ای	۳۲
برنامه متلب روش جست قورباغه‌ای برای معادله پخش	۳۲	
۸-۱-۲	CFL شرط	۳۵
۹-۱-۲	آنالیز وان نیومان	۳۷
۱۰-۱-۲	روش لکس-وندروف	۳۷
برنامه متلب روش لکس-وندروف برای معادله پخش همگن با تفاضل متناهی	۳۹	
۱۱-۱-۲	روش کرانک-نیکلسون	۴۱
۱۱-۱-۲-۱	مرتبه خطأ و دقت روش کرانک-نیکلسون	۴۲
۱۱-۱-۲-۲	سلول بندی روش کرانک-نیکلسون	۴۲
برنامه متلب روش کرانک-نیکلسون برای معادله پخش با تفاضل متناهی	۴۳	
۱۲-۱-۲	روش لکس-فریدریش	۴۶
برنامه متلب روش لکس-فریدریش برای معادله پخش همگن	۴۶	
۱۲-۱-۲-۱	تأثیر ضریب CFL در روش‌های PDE	۴۶
۱۲-۱-۲-۲	خطا، اتلاف و پریشندگی	۴۸
۱۲-۱-۲-۳	خطا	۴۸
شبه برنامه خطای معادلات پخش	۴۸	
۱۲-۱-۳-۱	اتلاف	۴۹
۱۲-۱-۳-۲	پریشندگی	۵۰
برنامه متلب پریشندگی روش لکس-وندروف (بررسی سرعت فاز)	۵۱	

فهرست مطالب

۱۴-۱-۲ روش ماک کرماک.....	۵۲
برنامه متلب روش ماک برای معادله پخش همگن.....	۵۳
۱۵-۱-۲ معادله برگرز.....	۵۵
۱-۱۵ نمایش هندسی معادله برگرز در راستای معادله مشخصه.....	۵۵
۲-۱۵ نمایش هندسی شک در معادله برگرز و شیوه حل آن.....	۵۵
۳-۱۵-۱-۲ اثلاف معادله برگرز.....	۵۷
برنامه متلب معادله برگرز با روش تفاضل متناهی.....	۵۷
۱۶-۱-۲ روش باد سوی.....	۵۹
۱-۱۶-۱-۲ نمایش هندسی روش باد سوی.....	۶۰
۲-۱۶-۱-۲ شرط CFL برای روش باد سوی.....	۶۰
۳-۱۶-۱-۲ انتقال روش باد سوی در راستای معادله مشخصه.....	۶۰
۴-۱۶-۱-۱۸ سلول بندي روش بادسوی.....	۶۱
برنامه متلب روش بادسوی.....	۶۱
فصل سوم-معادلات سهموی	۶۵
۱-۳ معادله گرما.....	۶۵
۱-۱-۳ حل معادله گرما با تفاضل متناهی (گسسته سازی کامل).....	۶۶
۱-۱-۳ سلول بندي معادله گرما با روش تفاضلي FTCS.....	۶۷
۲-۱-۱-۳ پایداری با آنالیز وان نیومان روش FTCS برای حل معادله گرما.....	۶۷
۳-۱-۱-۳ پایداری با آنالیز وان نیومان روش BTCS برای حل معادله گرما.....	۶۷
۴-۱-۱-۳ سلول بندي معادله گرما با روش تفاضلي BTCS.....	۶۸
۴-۳ همگرایی دستگاه سهموی.....	۶۸
برنامه متلب معادله گرما با تفاضل پیشرو.....	۶۸
برنامه متلب حل معادله گرما با گسسته سازی کامل و تاثیر طول گام.....	۷۰
۱-۲-۳ انتشار معادله گرما صریح.....	۷۲
برنامه متلب انتشار معادله گرما صریح و تاثیر ضریب CFL.....	۷۳
۳-۳ روش ریچاردسون.....	۷۷
۱-۳-۳ مرتبه خطای روش ریچاردسون.....	۷۸

حل عددی معادلات دیفرانسیل پاره‌ای با

MATLAB

۴-۳ روش دافورت فرنکل.....	۷۸
۱-۴-۳ مرتبه خطای روش دافورت فرنکل.....	۷۹
۵-۳ روش صریح اشمیت برای حل معادله گرما.....	۷۹
۱-۵-۳ دقت و خطای برشی روش صریح اشمیت.....	۸۱
۲-۵-۳ سلول بندی روش صریح اشمیت.....	۸۲
۳-۵-۳ پایداری روش صریح اشمیت.....	۸۲
۴-۳ روش ضمنی لاسنن برای حل معادله گرما.....	۸۳
۱-۶-۳ دقت خطای روش ضمنی لاسنن.....	۸۴
۲-۶-۳ سلول بندی روش ضمنی لاسنن.....	۸۵
۷-۳ روش کرانک- نیکلسون برای حل معادله گرما.....	۹۲
۱-۷-۳ دقت و مرتبه خطای روش کرانک- نیکلسون.....	۸۶
برنامه متلب روش کرانک- نیکلسون برای حل معادله گرما.....	۸۶
۸-۳ روش جست قورباغه‌ای برای حل معادله گرما.....	۹۱
۹-۳ روش فرت- فرانکل برای حل معادله گرما.....	۹۱
۱۰-۳ روش متلب برای حل معادله گرما.....	۹۱
۱۱-۳ معادله گرما ضمنی.....	۹۶
۱-۱۱-۳ سلول بندی معادله گرما ضمنی با روش تفاضل متناهی FTBS.....	۹۶
برنامه متلب انتشار معادله گرما ضمنی.....	۹۶
۱۲-۳ معادله نفوذ و پخش- جا به جایی.....	۱۰۰
۱-۱۲-۳ حل معادلات نفوذ و جا به جایی با تفاضل متناهی.....	۱۰۱
۱-۱۲-۳ پایداری با آنالیز وان نیومان روش FTCS برای حل معادلات نفوذ و جا به جایی.....	۱۰۱
۱-۱۲-۳ پایداری با آنالیز وان نیومان روش FTBS برای حل معادلات نفوذ و جا به جایی.....	۱۰۱
۱-۱۲-۴ اتلاف معادلات نفوذ و جا به جایی.....	۱۰۱
فصل چهارم- معادلات بیضوی	۱۰۱
۱-۴ معادله لاپلاس.....	۱۰۳
۱-۴-۱ نمایش هندسی معادله لاپلاس.....	۱۰۳
۱-۴-۲ سلول بندی معادله لاپلاس با روش CTCS	۱۰۴

فهرست مطالب

برنامه متلب معادله لاپلاس.....	۱۰۷
۴-۴ معادله پوآسون.....	۱۰۹
۱-۴ سلول بندی معادله پوآسون با روش CTCS.....	۱۰۹
برنامه متلب معادله پوآسون با روش تفاضلی CTCS.....	۱۱۰
فصل پنجم-روش ADI	۱۱۵
برنامه متلب حل معادله گرما با روش ADI.....	۱۱۵
برنامه متلب معادله گرما دو بعدی با روش ADI.....	۱۱۸
فصل ششم-روش اجزاء محدود یا FEM	۱۲۵
۶-۱ روش گالرکین.....	۱۲۵
برنامه متلب روش اجزاء محدود.....	۱۲۷
فصل هفتم-نتایج عددی	۱۳۳
۱-۱ حل معادلات دیفرانسیل معمولی با روش‌های عددی جبر خطی.....	۱۳۳
۱-۱-۱ استفاده از مقادیر ویژه در حل معادلات دیفرانسیل معمولی.....	۱۳۳
۲-۱ استفاده از روش SOR در حل معادلات دیفرانسیل پاره‌ای.....	۱۳۵
برنامه متلب حل معادله پوآسون دو بعدی با روش SOR در جبر خطی.....	۱۳۶
برنامه متلب حل معادله لاپلاس تک بعدی با روش SOR در جبر خطی.....	۱۳۹
۳-۱ روش کرانک-نیکلسون برای حل معادله گرما با تجزیه LU.....	۱۴۰
برنامه متلب روش کرانک-نیکلسون برای حل معادله گرما با تجزیه LU.....	۱۴۰
مراجع	۱۴۵